

Zákon zmenkový a šekový

č. 191/1950 Sb.

zo dňa 20. decembra 1950

Zmenený a doplnený zákonmi č. 659/2007 Z. z., č. 492/2009 Z. z. a č. 438/2015 Z. z.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I

ZMENKA

Prvá časť

CUDZIA ZMENKA

Prvý diel

VYSTAVENIE A FORMA CUDZEJ ZMENKY

§ 1

[Cudzia zmenka]

Cudzia zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný príkaz zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. meno toho, kto má platiť (zmenečníka);
4. údaj sročnosti;
5. údaj miesta, kde sa má platiť;
6. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
7. dátum a miesto vystavenia zmenky;
8. podpis vystaviteľa.

Súvisiace ustanovenia ZZŠ

čl. I § 2, čl. I § 3, čl. I § 4, čl. I § 5, čl. I § 6, čl. I § 33, čl. I § 34, čl. I § 69, čl. I § 75, čl. I § 76, čl. III § 1, čl. III § 2, čl. III § 3

Súvisiace právne predpisy

§ 40 ods. 3 OZ, § 261 OBZ, § 262 OBZ, § 8 písm. o) zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti

KOMENTÁR

Komentované ustanovenie upravuje esenciálne (podstatné) náležitosti cudzej zmenky (vo francúzštine: *la lettre de change*, v angličtine: *bill of exchange*). Pri výklade uvedených náležitostí z hľadiska určitosti a presnosti ich vymedzenia je potrebné brať ohľad najmä na to, že zmenka je vysoko formálny a abstraktný cenný papier. Z hľadiska charakteru zmenky ako dokonalého cenného papiera zmenka stelesňuje právo samé osebe, t. j. nie je len dôkazom o práve, ale je právom samým osebe. Možno konštatovať, že bez zmenky niet práva. Uvedená vlastnosť zmenky sa prejavuje v jej vysokej formálnosti. S tým úzko súvisí ďalší interpretačný princíp uplatňujúci sa pri výklade náležitostí zmenky, a to tzv. *rigor cambialis*, v preklade „zmenková prísnosť“. *Rigor cambialis* sa v určitých situáciách prejavuje viac, v iných menej striktné. Ani miera striktnosti totiž nie je pri všetkých náležitostiach zmenky rovnaká. Je však potrebné zdôrazniť, že interpretácia v duchu *rigor cambialis* znamená vykladať normy zmenkového práva formálne, ale nie formalisticky (!). Uvedomme si, že obsah pojmu formalizmus nie je identický s obsahom pojmu formálnosť. V aplikačnej praxi sa možno neraz stretnúť s prílišným formalizmom, ktorý je ďaleko za hranicami formálneho výkladu.

1. Označenie „zmenka“

Na listine musí byť označenie, že ide o zmenku, pričom označenie „zmenka“ musí byť súčasťou textu zmenkového vyhlásenia. Najčastejšie sa v zmenkovej praxi používajú učebnicové príklady: „Za túto zmenku zaplaťte ...“. Samotné slovo „zmenka“ len v nadpise listiny bez toho, aby bolo zahrnuté do textu listiny, nestačí. Stretli sme sa aj s prípadom, že slovo „zmenka“ bolo napísané samostatne hrubým písmom vo formáte väčšom ako ostatný text listiny, pričom pod slovom „zmenka“ boli uvedené ďalšie náležitosti, a to dátum vystavenia, miesto vystavenia a až následne bol samostatne uvedený bezpodmienečný príkaz. V samotnom bezpodmienečnom príkaze však bolo uvedené: „Prikazujem zaplatiť =100.000,- EUR ...“ bez toho, že by tam bolo uvedené slovo „zmenka“. Takýto prípad možno vyhodnotiť len tak, že nejde o zmenku, preto-

že na listine absentuje v bezpodmienečnom príkaze podstatná náležitosť, a to slovo „zmenka“. V tomto je výklad v duchu *rigor cambialis* vysoko striktný.

Slovo „zmenka“ musí byť vyjadrené v jazyku, v ktorom je listina napísaná. Z uvedeného vyplýva, že slovo „zmenka“ v kontexte všetkých podstatných (esenciálnych) náležitosti na zmenke musí byť vyjadrené v jednom a v tom istom jazyku. Vedľajšie (akcidentálne) náležitosti na zmenke (napr. doložka „*sine obligo*“) alebo ďalšie údaje na zmenke (napr. údaj „*per aval*“), či už na líci, alebo na rube, nemusia byť vyjadrené v tom istom jazyku ako podstatné náležitosti. Dokonca je obvyklé, že ďalšie údaje na zmenke (prehlásenie avalistu alebo indosament) alebo niektoré vedľajšie náležitosti sa vyjadrujú v latinčine (napr. doložka „*sine obligo*“ alebo údaj „*per aval*“). Podľa novodobej českej zmenkovej judikatúry požiadavka jednotnosti jazyka zmenky podlieha na zmenke (cudzej aj vlastnej) zmenkové vyhlásenie vystaviteľa zmenky. Zmenkové vyhlásenia ostatných zmenkových dlžníkov (akceptanta, avalistu, indosanta) môžu byť vyznačené v jazykoch odlišných od jazyka, ktorý použil vystaviteľ zmenky (*Rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 15. 12. 2016, sp. zn. 5 Cmo 279/2016. In: Soudní rozhledy č. 2/2017, s. 52*). Na zmenke môže byť použitý ktorýkoľvek svetový jazyk. Aj podľa francúzskej zmenkovej doktríny zmenka je platná, ak je spísaná v taliančine, pričom avalistická doložka je spísaná vo francúzštine.¹

Ak sú účastníkmi zmenkového vzťahu osoby ovládajúce rôzne jazyky, môže nastať situácia, že podstatné náležitosti sa vyznačujú súbežne vo viacerých jazykoch (tzv. **viacjazyčná zmenka**). V prípade dvojjazyčného alebo viacjazyčného textu na zmenke je potrebné, aby všetky podstatné náležitosti na zmenke boli uvedené úplne v každom jazyku a aby si vzájomne neodporovali. Pokiaľ by všetky podstatné náležitosti boli uvedené len v jednom jazyku (napr. slovenčina), ale v inom jazyku (napr. švédčina) by niektoré náležitosti chýbali (napr. vyjadrenie bezpodmienečného príkazu), domnievame sa, že požiadavka spisania listiny v totožnom jazyku nie je splnená (t. j. listina nie je zmenkou). Z normatívneho textu vyplýva, že pokiaľ sa účastník rozhodol spísať zmenku (jej podstatné náležitosti) vo viacerých jazykoch, je potrebné, aby sa mohla listina v každom jazyku čítať ako zmenka s podstatnými náležitosťami. Rovnako je situácia, ak sú podstatné náležitosti uvedené v jednom jazyku (napr. slovenčina), ale v porovnaní s iným jazykom (napr. angličtina) sú vo vzájomnom rozpore (napr. zo slovenského jazyka vyplýva, že ide o vlastnú zmenku, ale z anglického jazyka vyplýva, že ide o cudziu zmenku). Znamená to teda zvýšenú náročnosť pri písaní textu zmenky, najmä preto, že právna terminológia je vo všeobecnosti zvyčajne v každom jazyku špecifická. Dôležité je upozorniť na skutočnosť, že cudzia zmenka sa do angličtiny prekladá „*bill of exchange*“ (alebo v americkej angličtine „*draft*“) a nie (!) „*foreign ex-*

¹ RONTCHEVSKY, N. 2017. *Code de Commerce. Annoté*. 112 ed. Paris : DALLOZ, 2017, s. 1002.

change“ a vlastná zmenka sa do angličtiny prekladá „*promissory note*“. Domnievame sa, že aj nesprávne pomenovanie slova zmenka (*foreign note*) v anglickej textácii podstatných náležitostí zmenky znamená, že listina nie je zmenka, pretože uvedený výraz nie je v angličtine vyjadrením zmenky. Pokiaľ by sa však v texte vyskytla len drobná chyba (najmä chyba v písaní, napr. by chýbalo „s“ v anglickej textácii „*promisory note*“, namiesto „*promissory note*“, alebo by bolo zdvojené „n“ v slovenskej textácii „zmenka“, namiesto „zmenka“), táto nemôže mať vplyv na zrozumiteľnosť textu, a preto by takáto zmenka obstála ako platná. Vysoká formálnosť v duchu *rigor cambialis* totiž nemôže byť vykladaná extrémne formalisticky.

V textácii podstatných náležitostí (najmä označenie miesta vystavenia, miesta splatnosti, remitenta, vystaviteľa, zmenečníka) sa používajú aj označenia miest cudzích štátov alebo označenia mien fyzických osôb používaných v cudzích štátoch. Je prirodzené, že každé mesto či obec má svoje originálne pomenovanie v materinskom jazyku v tom-ktorom štáte. Rovnako má každá fyzická osoba svoje meno a priezvisko, ktoré je jedinečné a zapísané v dokladoch totožnosti fyzickej osoby. Pomenovanie mesta, obce v materinskom jazyku či pomenovanie fyzickej osoby menom a priezviskom je nemenné a jedinečné.² Z tohto dôvodu je zmenkovo akceptovateľné originálne pomenovanie mesta či obce v materinskom jazyku v tom-ktorom štáte alebo pomenovanie fyzickej osoby jej menom a priezviskom. Napríklad v slovenskej textácii podstatných náležitostí zmenky možno použiť originálne pomenovanie francúzskeho mesta STRASBOURG vo francúzštine alebo rakúskeho hlavného mesta WIEN v nemčine. Názvy veľkých miest (tak, ako aj už uvedené), ktoré majú význam v hospodárskom, spoločenskom alebo kultúrnom európskom či celosvetovom meradle sa zvyknú prekladať v iných štátoch do ich materinského jazyka. V slovenčine sa bežne používa preklad Štrasburg, Viedeň. Preto možno v slovenskej textácii zmenky použiť aj slovenský preklad Štrasburg. Uvedením pomenovania mesta či obce v materinskom jazyku sa však nikdy nič nepokazí, pretože je jedinečné. Problém môže nastať skôr pri preklade názvu mesta či obce do jazyka textu zmenky, v ktorom je listina písaná. Iná situácia je pri označení fyzickej osoby menom a priezviskom, ktoré sa nikdy neprekladá do iného jazyka. Ak je fyzická osoba pomenovaná menom „Tomáš“, toto označenie sa bude používať aj vo Francúzsku (t. j. na území Francúzska nebudeme prekladať „Thomas“), aj vo Veľkej Británii (t. j. na území Veľkej Británie nebudeme prekladať „Thomas“, či „Tommy“), aj v Maďarsku (t. j. na území Maďarska nebudeme prekladať „Tamás“), ako aj v ktoromkoľvek inom štáte.

Koncom deväťdesiatych rokov 20. storočia sa na Slovensku objavila séria tzv. československých zmeniek, na ktorých boli uvedené podstatné náležitosti zmenky kom-

² Zmena je len výnimočná, a to na základe striktno stanovených pravidiel v predpisoch správneho práva.

binovane v slovenčine a češtine, napríklad takto: „Za túto zmenku zaplaťte 28. ríjna 1997 ...“. Bez skúmania ďalších podstatných náležitostí zmenky z textu jednoznačne vyplýva, že bezpodmienečný príkaz („za túto zmenku zaplaťte“) je uvedený v slovenčine, pričom údaj o zročnosti je prostredníctvom písomného vyjadrenia mesiaca („ríjen“) uvedený v češtine. I keď sú slovenčina a čeština veľmi blízke jazyky na porozumenie, podstatná je skutočnosť, že ide o dva rôzne jazyky, a preto je vzhľadom na už uvedenú striktnosť *rigor cambialis* v tejto situácii dvojjazyčnosť textu neprípustná (t. j. listina nie je zmenka).

Domnievame sa, že v slovenskej textácii podstatných náležitostí zmenky by zmenkovo v určitých situáciách obstál tzv. čechoslovakizmus, zavedený pri niektorých slovách, ktorý v ére socializmu používali aj niektorí štátnici, napríklad bývalý prezident ČSSR Gustáv Husák používal v prejavoch slovo „apríl“. V slovenčine je správne „apríl“, v češtine správne „duben“. V slovenskej textácii by sme mäkčeň nad písmenom „r“, t. j. „ř“, považovali za chybu v písaní, ktorá nemá vplyv na platnosť zmenky. Uvedené čechoslovakistické slová však nie je možné paušalizovať a posúdenie náležitostí zmenky vždy závisí od individualít posudzovaného prípadu, najmä od použitia slov či slovných spojení.

2. Bezpodmienečný príkaz zaplatiť určitú peňažnú sumu

Zmenkové vyhlásenie sa vyznačuje na zmenke formou zmenkového príkazu. Typickým znakom zmenkového príkazu je jeho abstraktnosť, z čoho vyplýva jeho nepodmienenosť. Súčasťou bezpodmienečného príkazu je aj údaj zaplatiť konkrétnu peňažnú sumu. Zmenkové vyhlásenie musí presne vyjadrovať, aká peňažná suma má byť pri splatnosti zmenky zaplatená. Zmenkový príkaz môže byť vyjadrený takto: „...Zaplaťte dvetisíc eur...“. Pokiaľ by bol zmenkový príkaz vyjadrený formou podmienky (napr.: „... Zaplaťte, ak Vám remitent požičia peniaze v hodnote ...“), nešlo by o platnú zmenku. Nie je však vylúčené, že uvedené vyhlásenie (absolútne neplatný zmenkový úkon) bude kvalifikované ako iný nezmenkový právny úkon, ak bude spĺňať náležitosti iného právneho úkonu. V zmysle § 41a ods. 1 OZ môže ísť o konverziu právneho úkonu. Zmenkový príkaz musí smerovať k zaplateniu peňažnej sumy, t. j. zmenkový záväzok môže byť vyjadrený len v podobe peňažného záväzku. O zmenkový záväzok by nešlo, ak by bol záväzok vyjadrený v podobe nepeňažného záväzku, napríklad: „Za túto zmenku zaplaťte dvesto kilogramami trstinového cukru...“. Ani v tomto prípade však nie je opäť vylúčené, že uvedené vyhlásenie (neplatný zmenkový úkon) bude kvalifikované ako iný nezmenkový právny úkon, ak bude spĺňať náležitosti iného právneho úkonu.

Peňažná suma môže byť vyjadrená číselne alebo slovne, alebo súčasne číselne aj slovne. V prípade nesúladu číselného vyjadrenia so slovným vyjadrením peňažnej

sumy, pozri komentár k čl. I § 6 ZZŠ. **Neoddeliteľnou súčasťou peňažnej sumy je, prirodzene, mena, keďže kvantita (suma) je merateľná výlučne prostredníctvom zákonných platidiel platných v jednotlivých štátoch.** Suma bez meny alebo, naopak, mena bez sumy nespĺňa predpoklady určitosti vyjadrenia zmenkovej sumy. Mena môže byť akákoľvek v skutočnosti existujúca mena, ktorá sa používa ako zákonné platidlo v príslušnom štáte v deň uvedený ako dátum vystavenia zmenky. To znamená, že ak je na listine uvedená mena, ktorá v deň označený ako dátum vystavenia zmenky nie je zákonným platidlom v danom štáte, nejde o platnú zmenku. V súčasnosti nie je možné vystaviť platné zmenky v menách, ako sú napríklad nemecká marka, francúzsky frank, rakúsky šiling, pretože tieto boli nahradené od 1. januára 2002 zákonným platidlom, a to menou euro.

Mena môže byť vyjadrená slovným pomenovaním (napr. švédska koruna, česká koruna, americký dolár, euro) alebo oficiálnou skratkou meny vyplývajúcou z právnych predpisov toho-ktorého štátu, ktoré regulujú používanie zákonného platidla – meny určitého štátu (napr. skratka českej koruny je Kč). V prípade, ak je na zmenke kumulatívne uvedené slovné pomenovanie meny v spojení so slovným vyjadrením zmenkovej sumy a zároveň skratka meny v spojení s číselným vyjadrením zmenkovej sumy, je dôležité, aby údaje o mene neboli vnútorne rozporné (napr. šesťtisíc českých korun = 6.000,- Kč). Ak by údaje o mene boli vnútorne rozporné, t. j. slovné pomenovanie meny nekorešponduje so skratkou meny, listina nie je platná zmenka (napr. tritisíc amerických dolárov = 3.000,- CHF).

V zmenkovom práve sa vytvorila zmenková zvykosť, podľa ktorej sa pripúšťa uvádzanie meny podľa kódov mien používaných v bankovom styku (napr. SWE, CZK, USD, EUR).

Podľa zmenkovej judikatúry ak na predtlačenom zmenkovom formulári v časti „suma a mena“ je predtlačená mena – česká koruna skratkou „Kč“, pričom v dopísanom údaji je ďalej uvedené „600.000 Sk“ ide o vnútorne rozporný údaj na listine, t. j. nejde o platnú zmenku, pretože z údaja „Kč ... 600.000 Sk“ nie je zrejmé, akú zmenkovú sumu má majiteľ zmenky zaplatiť (*Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. 8. 2012, sp. zn. 16 CoZm 3/2012. In: www.justice.gov.sk*). Obdobne bolo judikované, ak na listine označenej ako zmenka sa nachádzajú pri číselnom vyjadrení zmenkovej sumy dva konkurujúce si údaje, a to „EUR“ a „SKK“ listina nie je platná zmenka, pretože ani jeden z týchto údajov nie je významnejší než druhý, žiadny z nich nemá prednosť (*Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4. 10. 2012, sp. zn. 1 CoZm 5/2012. In: www.justice.gov.sk*). Zmenky s konkurujúcimi si údajmi mien „SKK“ a „EUR“ sa dostali do obehu tak, že na predtlačенých zmenkových formulároch s údajom meny „SKK“ (pozn.: predtlačенé zmenkové formuláre z obdobia, kedy zákonným platidlom bola slovenská koruna sa totiž používali aj po zavedení meny euro v Slovenskej republike) doplnil majiteľ blankzmenky chýbajú-

ci údaj o výške zmenkovej sumy a meny euro v čase, kedy už zákonným platidlom bola mena euro, avšak opomenul prečiarnuť predtlačенý údaj „SKK“. Ponechaním predtlačенého údajа slovenskej koruny „SKK“ majiteľ zmenku znehodnotil, pretože na nej ponechal dva vnútorne rozporné údaje, a to „SKK“ a „EUR“. Domnievame sa, že špecifickou situáciou, kedy je možné pripustiť, že zmenková suma na zmenke je vyjadrená určitým spôsobom je vtedy, ak na zmenke je uvedený vnútorne logický údaj spočívajúci vo vyjadrení prepočtu meny – slovenskej koruny na menu euro konverzným kurzom, napríklad takto: „Zaplaťte za túto zmenku =30.126,- SKK, čo predstavuje v prepočte konverzným kurzom 30,126 SKK/EUR sumu =1.000,- EUR ...“

Z § 3 ods. 1 ZoEURO vyplýva, že dňom zavedenia meny euro (1. januára 2009) sa v hotovostnom peňažnom obehу v Slovenskej republike prešlo zo slovenskej meny na euro, pričom eurobankovky a euromince vrátane zberateľských euromincí vydaných Národnou bankou Slovenska sa stali zákonnými platidlami vo svojej nominálnej hodnote pri všetkých hotovostných peňažných platbách v Slovenskej republike. Dňom zavedenia eura sa tiež začalo obdobie duálneho hotovostného peňažného obehу, ktoré trvalo šesťnásť kalendárnych dní vrátane dňa zavedenia eura. Z § 3 ods. 3 zákona č. 659/2007 Z. z. vyplýva, že uplynutím obdobia duálneho hotovostného peňažného obehу všetky slovenské bankovky a mince, ktoré boli vydané na území Slovenskej republiky predо dňom zavedenia eura, prestali byť zákonným platidlom v Slovenskej republike a skončila sa ich platnosť. To znamená, že **slovenská koruna prestala byť zákonným platidlom na území Slovenska od 17. januára 2009**. Zmenku v slovenských korunách je možné emitovať s dátumom vystavenia najneskôr 16. januára 2009. Pokiaľ je na listine emitovanej v slovenských korunách uvedený dátum vystavenia 17. január 2009, resp. akýkoľvek neskorší dátum po 17. januári 2009, nejde о platnú zmenku.

ZoEURO zmenil aj ZZŠ tým, že doplnil čl. III о nové ustanovenie § 9a (bližšie pozri komentár k čl. III § 9a ZZŠ).

Vzhľadom na to, že z povahy zmenky vyplýva povinnosť dlžníka zaplatiť majiteľovi zmenky určitú sumu v hotovosti, zákonodarca, logicky, prostredníctvom zákonnej výnimky (§ 8 písm. o) zákona č. 394/2012 Z. z. о obmedzení platieb v hotovosti) vylučil spod všeobecného zákazu (§ 4 zákona č. 394/2012 Z. z.) platenia v hotovosti nad sumu =5.000,- EUR (ak nejde о platbu medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi) alebo nad sumu =15.000,- EUR (ak ide о platbu medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi) platenie v hotovosti z titulu zmenky. To znamená, že platba v hotovosti prijatá z titulu platenia zmenky logicky nie je obmedzená zákazom platieb v hotovosti.

3. Zmenečník

Zmenka ďalej musí obsahovať meno osoby, ktorá má zmenku zaplatiť (zmenečník). Údaj zmenečníka je čisto formálny údaj na cudzej zmenke. To znamená, že

zmenka je formálne platná, ak je uvedený údaj neexistujúcej fyzickej osoby, neexistujúcej právnickej osoby alebo neexistujúcej akejkoľvek inej osoby. Ide o hraničnú situáciu, keď sa zmenečník nikdy nestane zaviazanou osobou, keďže neexistuje osoba, ktorá by zmenku akceptovala (ide o fiktívnu osobu zmenečníka). Treba si uvedomiť, že zmenečník bez toho, aby zmenku akceptoval nie je zmenkovo zaviazaný. Zmenečník sa stane zmenkovo zaviazaný až prijatím zmenky (akceptáciou). Podstata cudzej zmenky totiž spočíva v tom, že vystaviteľ prikazuje cudzej tretej osobe zaplatiť určitú zmenkovú sumu remitentovi. V civilnom práve platí princíp, že nikto nemôže iného bez jeho prejavu vôle zaviazat' k plneniu žiadnej povinnosti. Uvedený princíp sa odzrkadlil v zmenkovom práve v tom, že vystaviteľ nemôže bez súhlasného prejavu vôle zaviazat' zmenečníka k plneniu len tým, že ho na cudzej zmenke označí ako zmenečníka a prikáže mu plniť. Z uvedeného logicky ďalej vyplýva, že zmenečník nie je povinný zmenku akceptovať, t. j. zmenkovo sa zaviazat'. Zmenkové právo počíta preto aj so situáciou, že zmenečník zmenku nikdy neakceptuje, čo reflektuje v čl. I § 43 ods. 2 ZZŠ. Zmenka je teda aj bez jej akceptácie zmenečníkom platná, pričom sa uplatní špecifický režim pri uplatnení práv majiteľa zmenky, ako keby bola zmenka akceptovaná (pozri komentár k čl. I § 43 ZZŠ).

Vzhľadom na to, že sa prirodzene očakáva, že zmenečník po emisii zmenky zmenku akceptuje, je vhodné ho označiť dostatočne určito tak, aby bolo zrejmé, kto bude zo zmenky zaviazaný v pozícii akceptanta. Fyzickú osobu sa odporúča identifikovať menom, priezviskom, bydliskom, dátumom narodenia. Pri identifikácii právnickej osoby sa odporúča uviesť názov, sídlo a IČO. Možno sa stotožniť s názorom Kotáska, že na identifikáciu fyzickej osoby nestačí opisné určenie, ako je „majiteli hotelu Horský dvůr v Kamenné Lhotě 17“, hoci ide o pomerne jednoducho identifikovateľnú osobu³. K uvedenému treba ešte dodať, že vlastníka hotela by sme aj mohli identifikovať, ale vlastníka hotela sa môže od emisie zmenky až do splnenia záväzku zo zmenky meniť. Bolo by preto otázne, ktorý vlastníka hotela má byť zmenečníkom.

Špecifickým typom cudzej zmenky je tzv. **zastretá zmenka vlastná**. Ide o situáciu, keď zmenečník a vystaviteľ je jedna a tá istá osoba. V tomto prípade vystaviteľ prikazuje sám sebe zaplatiť zmenkovú sumu.

4. Údaj splatnosti

Splatnosť (zročnosť) je síce v zákone systematicky v čl. I § 1 ZZŠ uvedená medzi podstatnými náležitosťami cudzej zmenky, ale absencia údaja splatnosti v zmysle zákonnej výnimky (čl. I § 2 ods. 2 ZZŠ) nespôsobuje, že listina nie je zmenka. Pri údají splatnosti sa princíp *rigor cambialis* uplatňuje striktnejšie, pretože zákon striktnie pri-

³ KOTÁSEK, J. 2012. *Zákon směněčný a šekový*. Praha : Wolters Kluwer, 2012, s. 37.